

DUYURU

DUYURU: 18.02.2020/17

BANKALARCA TİCARİ MÜŞTERİLERE SUNULAN HİZMETLERE BAZI STANDARTLAR GETİRİLMİŞ VE BU KAPSAMDAKİ ÜRÜNLERDEN ALINABİLECEK OLAN ÜCRETLER İÇİN ÜST SINIR BELİRLENMİŞTİR

10.02.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “**2020/4 Sayılı Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ**” ile, bankaların ticari müşterileri ile gerçekleştireceği işlemlerde öngörülebilirliğin ve şeffaflığın artırılması, uygulamada kavram ve terim birliğinin sağlanması ile aşırı ücretlendirmenin önlenmesine yönelik olarak, sunulan ürün veya hizmetler karşılığı alınabilecek ücretlerin tür ve nitelikleri ile azami miktar ya da oranları ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğ’de yer alan düzenlemeler, özetle aşağıdaki gibidir.

I. BİLGİLENDİRME VE ÜCRETLENDİRMEYE İLİŞKİN ESASLAR

Bankalar tarafından **ticari müşterilerden** alınabilecek olan ücretlere ilişkin **azami tarife ve diğer güncel bilgiler** internet sitelerinde; açık, anlaşılır ve kolay erişilebilir bir şekilde bankalarca ilan edilecektir. İlan edilen bilgilerde değişiklik olması hâlinde değişikliğin yapıldığı tarihe de yer verilerek internet sitesi güncellenecektir. Bankaların ücretlere ilişkin bilgileri, toplu olarak erişilebilecek şekilde internet sitesinde Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından da yayımlanacaktır.

Ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarifelerde değişiklik olması halinde, söz konusu değişiklikler uygulamaya konulmadan önce Merkez Bankasına bildirilecek olup, bildirilen azami tarifelerin üzerinde herhangi bir ücret tahsil edilemeyecektir.

Ticari müşterilere sunulacak olan ürün ve hizmetlere ilişkin sözleşmeler kapsamında her bir ürün veya hizmetin asgari olarak;

- ✚ Adı ve tanımı,
- ✚ Vadesi ya da süresi,
- ✚ Tahsil edilecek ücret kalemleri ve tarifesini,
- ✚ Bunların tahsil yöntemi,
- ✚ Geçerli olduğu süre

hususlarını içerecek şekilde **bilgilendirme formu** hazırlanmak zorundadır. Bilgilendirme formu sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olacaktır. Sözleşmenin yazılı olarak kurulması halinde bu formun taraflarca imzalanmış bir nüshasının ticari müşteriye verilmesi gerekmektedir. Kalıcı veri saklayıcısı ve kayıt altına alınan telefon aracılığıyla kurulan sözleşmelerde, ticari müşteri kullanılan araca uygun şekilde bilgilendirilecektir. Konuya ilişkin ispat yükü bankalara ait olup, sözleşmede ücreti belirlenmiş olan ürün ve hizmetler haricinde bir ürün veya hizmetin banka tarafından ücret karşılığı verilebilmesi için ticari müşteriye bu işleme ilişkin bilgilendirme yapılması ve ticari müşteriden kalıcı veri saklayıcısı veya kayıt altına alınan telefon kullanılarak onay alınması gerekmektedir.

Gerçekleştirilen işlemlerde **ücret bilgisine** işlem fişi üzerinde açıkça yer verilmesi zorunludur. İşlem anında verilecek işlem fişi, sözleşme ve bilgilendirmeye ilişkin diğer evrak ayrıca ücretlendirilemeyecek; ancak, üçüncü kişilere ödenen tutarlar tahsil edilebilecektir.

Bankalar ticari müşterilerin onayını almaksızın yaptığı bildirimlerden ücret alamayacaklardır. Ticari müşterinin onayı alınarak yapılan bildirimler için alınacak ücret, üçüncü kişilere ödenen tutarı aşamayacaktır. İlgili mevzuat gereği belirli bir şekilde yapılması zorunlu olan bildirim ve işlemlerden maliyetleri kadar ücret alınabilecektir.

II. ÜCRETLERE İLİŞKİN ESASLAR

Bankaların ticari krediler, dış ticaret, nakit yönetimi ve ödeme sistemleri kategorileri kapsamında sunacakları ürün ve hizmetler karşılığında ticari müşterilerden alabilecekleri ücretler **işbu Duyuru konusu Tebliğ ekinde belirtilmiş olup söz konusu ücretlere ilişkin listeye bu [linkten](#) ulaşılabilir.**

Bankalar, bu ücret kalemlerinden sınırlama getirilmemiş olanların ücretlerini serbestçe belirleyebileceklerdir. Bu ücretlerin tanımları ve kapsamı Merkez Bankası tarafından talimatla düzenlenecektir. Söz konusu kategoriler için belirtilen ücretler dışında, niteliği itibarıyla bu kategoriler kapsamında sunulması gereken ürün veya hizmetler için başka adlar altında herhangi bir ücret alınamayacak; ancak üçüncü kişilere ödenmek durumunda kalınan tutarlar ticari müşteriye aynen yansıtılabilecektir. Katılım bankaları belirtilen ücretlerdeki kredi, faiz ve mevduat ifadelerinin yerine sırasıyla finansman, kâr oranı ve fon toplama terimlerini kullanabilecektir.

Belirtilen kalemlerin nitelikleriyle bağlantılı olmak kaydıyla, aynı nitelikte ancak farklı işlem süreci nedeniyle farklı fiyatlandırma yapabilmek amacıyla **Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak** alt kalemler oluşturulabilecektir. Tebliğ kapsamında ilgili kalemler için düzenlenen azami ücretler ve sınırlamalar ile bankaların işbu Duyuru konusu Tebliğ çerçevesinde ilan ettiği azami ücretler alt kalemler için de geçerli olacaktır. Alt kalemlerin birlikte tahsil edilmesi halinde alınan ücretlerin toplamı ilgili kalem için belirlenen azami ücreti geçemeyecektir. Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği, bu alt kalemlerin ana kalemlerden hangileri ile bağlantılı olduğunun ilanını ve bilgilendirmesini yapmakla yükümlüdür.

Bankalar, ticari müşteriler ile yapacakları sözleşmeler çerçevesinde, belirtilen kategoriler içerisinde değerlendirilmekle birlikte listelenen ücret kalemleri ile aynı nitelikte olmamak kaydıyla, **Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği aracılığı ile Merkez Bankasından onay alarak**, ücretli özel ürün veya hizmet sunabilecektir.

Belirlenen alan ücretleri dışında belirtilen kategoriler kapsamında yeni bir ücret oluşturulabilmesi için Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği aracılığı ile Merkez Bankasına başvurulacaktır.

Ticari müşterinin vazgeçtiği durumlar hariç herhangi bir sebeple ürün veya hizmetin sunulamaması halinde bankaca üçüncü kişilere ödenen tutarlar ile ürün veya hizmet banka bünyesinden sağlanmış ise o ana kadar yapılan işlemlerle orantılı olacak şekilde makul bir ücret dışında başkaca bir ücret alınamayacak olup, alınmış olan ücretler iade edilecektir.

Birden fazla ürün veya hizmetin bir arada sunulmasına imkân veren paketler için alınabilecek ücretler, paket içindeki ürün veya hizmetlerin ayrı ayrı sunulması hâlinde alınabilecek ilan edilmiş olan azami ücretlerin toplamını aşamayacaktır. İşbu Duyuru konusu Tebliğ kapsamında sınırlama getirilmiş ürün veya hizmetler herhangi bir paket içeriğinde yer alamayacaktır. Paket içeriğinde bulunan bir ürün veya hizmet için sınır getirilmesi halinde sınırlamanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **en geç üç ay içerisinde** söz konusu ürün veya hizmet, paket kapsamından çıkartılacaktır.

Diğer yandan bankalar uyguladıkları ücretlerde artış yapabilmek için ticari müşteriye **en az iki iş günü öncesinden yazılı olarak**, kalıcı veri saklayıcısı yoluyla veya kayıt altına alınan telefon aracılığıyla bildirimde bulunmak zorundadır. Artırım geçmiş döneme uygulanmayacaktır.

III. ÜRÜN VEYA HİZMETLERE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

A. TİCARİ KREDİLER

1. Ticari Kredilere İlişkin Ücretler

Ticari krediler kategorisi altında, ticari müşterilere nakdi ve dış ticaret işlemleri kapsamı dışındaki **gayri nakdi kredi kullandırımalarında**, kredi ilişkisinin kuruluşundan söz konusu kredinin kapatılmasına kadar geçen süre boyunca bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

2. Kredi Tahsis Ve Kredi Kullandırım

Bankalar kredi tahsis ve kredi kullandırım süreçlerini iki ayrı alt kalem olarak sınıflandırır:

- ✚ Kredi tahsis ücretleri, tahsis edilen **kredi limitinin on binde yirmi beşini**,
- ✚ Kredi kullandırım ücretleri ise **kullandırılan kredinin yüzde birini**

geçemeyecektir. Kredi kullandırım ücreti sadece nakdi kredilerden **peşin ya da dönemsel olarak** alınabilecektir. Kullandırım ücretinin peşin alınması durumunda ayrıca dönemsel kullandırım ücreti alınamayacaktır. Rotatif krediler için kullandırım ücreti yalnızca dönemsel olarak alınabilecek ve ilgili üç aylık dönemin ortalama kredi kullandırım bakiyesinin **on binde yirmi beşini** geçemeyecektir. Dönemsel alınan kullandırım ücretinin üç aydan kısa süreli dönemler için tahsil edilmesi durumunda azami oran, **on binde yirmi beş oranının ilgili dönemin üç aylık döneme oranlanmasıyla** hesaplanacaktır.

Tahsis edilen toplam kredi limiti değişmediği veya limit güncelleme talebi ticari müşteriden gelmediği müddetçe aynı takvim yılı içinde birden fazla kredi tahsis ücreti alınamayacaktır. Limitin güncellenerek artırıldığı durumlarda ilave limitin üzerinden yeni bir kredi tahsis ücreti alınabilecektir. Bir yıldan kısa süreli limit tahsislerinde kredi tahsis azami ücret sınırı, limit tahsis süresinin ay sayısı dikkate alınarak ve oransal düşülerek uygulanacaktır.

3. Teminatlandırma

Kredinin tahsisinden kapatılmasına kadar geçen süre içinde yapılacak taşınır ve taşınmazlara ilişkin rehin ve ipotek tesisleri ile ekspertiz işlemlerinden alınabilecek ücret, bankalar tarafından üçüncü kişilere ödenen tutarı, hizmetin banka bünyesinde sunulması halinde ise hizmetin makul bedelini geçemeyecektir.

4. Kapama

Kredinin bir ya da birden fazla taksit ödemesinin vadesinden önce yapılması veya kredi borcunun tamamının erken ödenmesi durumunda, banka ticari müşteriden **erken ödeme ücreti talep edebilecektir.**

Ticari müşterinin vadesi gelmemiş bir veya birden çok taksit ödemesinde bulunduğu veya kredi borcunun tamamını erken ödediği hâllerde, banka erken ödenen miktara göre **tahakkuk etmeyen tüm faiz ve diğer maliyet unsurlarına ilişkin indirimleri** yapmakla yükümlüdür.

Ticari müşterinin kredinin tamamı için erken ödeme talebinde bulunması halinde bankalar bu talebi kabul etmek zorundadır. Ticari müşterilerden alınabilecek erken ödeme ücreti, gerekli faiz indirimi yapılarak hesaplanan ve ticari müşteriler tarafından bankaya erken ödenen tutarın;

- ✚ Kalan vadesi yirmi dört ayı aşmayan kredilerde **yüzde birini**,
- ✚ Kalan vadesi yirmi dört ayı aşan kredilerde ise **yüzde ikisini**

geçemeyecektir. Faiz oranının değişken olarak belirlenmesi hâlinde bu müşterilerden erken ödeme ücreti talep edilemeyecektir.

B. DIŞ TİCARET

1. Dış Ticarete İlişkin Ücretler

Dış ticaret kategorisi altında, ticari müşterilere ihracat ve ithalat işlemleri kapsamında sunulan gayri nakdi krediler ile diğerk tüm ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

C. NAKİT YÖNETİMİ

1. Nakit Yönetimine İlişkin Ücretler

Nakit yönetimi kategorisi altında, ticari müşterilerin nakit pozisyonlarını kontrol ve takip etmelerine imkân tanıyan hesap hizmetleri, nakit yatırma ve çekimi, para transferleri gibi hizmetler ile nakit akımlarını yönetmelerine yardımcı olan ve kredilendirmeyi de içerebilen ödeme ve tahsilata ilişkin ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

2. Mevduat Ve Katılım Fonu

Ticari müşterilerin açtıkları mevduat ve katılım fonu hesaplarının açılıő işlemlerinde katlanılan operasyonel süreçler ve hesapların işletimi, hesapların işleme hazır bulundurulması, saklama hizmeti verilmesi ve bilgi işlem sistemi yatırımları kapsamında ücret alınamayacaktır.

őube kanalı ile saat 15.30 sonrasında gerçekleştirilen para yatırma işlemleri haricinde, bir ticari müşterinin mevduat ve katılım fonu hesabına kendisi ya da üçüncü bir kiőı tarafından para yatırma işlemlerinden **para yatırma adı altında ücret alınamayacaktır.**

Ticari müşterinin, hesabının bulunduğu bankaya ait ATM'lerden kendi hesabı için kartla ya da kartsız limit/borç/bakiye sorgulama ve banka ile arasındaki sözleşmede belirlenen limitler dâhilinde para çekme işlemlerinden ücret alınamayacaktır.

Bankanın kendi bünyesi dışındaki yöntem ve araçlar kullanılarak gerçekleştirilen işlemlerden alınabilecek ücret, diğerk kuruluőa işlem karşılığı ödenen tutarın **yüzde on beş fazlasını** geçemeyecektir.

3. Para Ve Kıymetli Maden Transferleri

EFT işlemlerinden alınabilecek ücret, işlem tutarının 1.000 TL ve altında olması halinde mobil bankacılık uygulamaları ve internet bankacılığı aracılığıyla yapılan işlemler ile düzenli ödemelerde 1 TL'yi, ATM'den yapılan işlemlerde 2 TL'yi, diğerk kanallar ile yapılan işlemlerde ise 5 TL'yi geçemeyecektir. İşlem tutarının 1.000 TL ile 50.000 TL arasında olması halinde bu sınırlar sırasıyla 2 TL, 5 TL ve 10 TL olarak, işlem tutarının 50.000 TL üzerinde olması halinde bu sınırlar sırasıyla 25 TL, 50 TL ve 100 TL olarak uygulanacaktır.

Merkez Bankası Ödeme Sistemlerinin resmi kapanış saatinden en erken 90 dakika önce olmak kaydıyla, banka ile ticari müşteri arasındaki sözleşmede geç işlemler olarak belirlenen EFT işlemlerinde, yukarıda belirtilen **azami ücretler yüzde elli artırımlı olarak** uygulanacaktır.

Havale işlemlerinde uygulanacak azami ücretler, yukarıda belirtilen ayrımlara tabi olarak **ilgili ücretlerin yarısı oranında** uygulanacaktır.

Kıymetli maden transfer işlemlerinden alınacak ücret, transfer sistemini işleten kuruluş tarafından işlem başına belirlenen **transfer ücretinin yüzde on beş fazlasını** aşamayacaktır. Para transferi ve kıymetli maden transferi işlemlerinde, müşterinin hatası nedeniyle para iadesi gereken durumlarda, üçüncü kişilere ödenen tutarlar dışında müşteriden herhangi bir ücret alınamayacaktır.

4. Kiralık Kasa

Ticari müşteri ile banka arasında düzenlenen sözleşme ile belirlenen hizmetler karşılığında kiralık kasa ücreti alınabilecektir. Kiralık kasa ziyaretine ilişkin herhangi bir ücret alınamayacaktır.

Kiralık kasa depozito bedeli, kiralanan kasanın **bir yıllık kira bedelini** aşamayacaktır. Kiralık kasa hizmetinin sona ermesi halinde kiralık kasaya ilişkin ticari müşteri tarafından gerçekleştirilen bir hasar, ödenmeyen kira bedelleri ve kiralık kasa sözleşmesinden doğan diğer borçlar depozito ücretinden düşülerek kalan tutar iade edilecektir.

5. Aracılık Hizmetleri

Üçüncü kişilerin fatura ve benzeri tahsilatlarına aracılık işlemlerinde ödeme yapan ticari müşteriden ücret talep edilemeyecektir. Bankalar, bu tür işlemlerde tahsilatlarına aracılık yapılan taraftan ücret talep edebilecektir.

6. Belge Ve Bilgilendirme

Ticari müşterilerce sözleşme, işlem fişi ve benzeri belgelerin bir örneğinin talep edilmesi hâlinde, ilgili belgenin düzenlenme tarihinden sonraki ilk yıl için yalnızca üçüncü kişilere ödenmek durumunda kalınan tutarlar alınabilecektir. İlgili belgenin düzenlenme tarihinden itibaren **bir yılın üzerinde sürenin geçmesi hâlinde**, ticari müşteriye bilgi verilmek suretiyle, yapılan işlemle orantılı olacak şekilde makul bir ücret alınabilecektir.

Ticari müşterinin basılı ekstre taleplerinden yukarıda belirtilen sürelerle bağlı kalınmaksızın sayfa başına azami 2 TL ücret alınabilecektir.

D. ÖDEME SİSTEMLERİ

1. Ödeme Sistemlerine İlişkin Ücretler

Ödeme sistemleri kategorisi altında, üye işyerlerine sağlanan her türlü hizmetler ile ticari kartlarla ilintili ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

2. Üye İşyeri Ücretleri

Taksitsiz mal ve hizmet alımlarında, işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılması halinde, uygulanacak üye işyeri ücreti **aylık referans oranın 0,45 puan artırılmış halini** geçemeyecektir. Azami üye işyeri ücreti, referans oranın ilan tarihini takip eden ayın ilk gününden itibaren güncellenerek uygulanacaktır.

Yurt dışında ihraç edilmiş kartların kullanıldığı işlemlerde, işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılması halinde, uygulanacak azami üye işyeri ücreti yüzde 1,60'ı geçemeyecektir.

Taksitli mal ve hizmet alımlarında azami üye işyeri ücreti, taksitsiz işlemlerde geçerli olan azami üye işyeri ücretine her bir taksit için bu ücretin **en fazla yüzde ellisi ilave edilerek** uygulanacaktır.

Bankalar ile üye işyerleri arasında yapılan özel anlaşmalar çerçevesinde tarım sektörü gibi hedeflenmiş müşteri kitlesi için tasarlanmış kartları kabul etmek suretiyle ödeme sürelerinin ertelendiği kart uygulamalarında, kart hamilinin ödemelerinin faizsiz ötelendiği süreler ay olarak belirlenecek ve üye işyerinden talep edilebilecek **azami üye işyeri ücreti hesabında çarpan olarak** dikkate alınacaktır. Azami üye işyeri ücreti, ay sayısı ile taksitsiz işlemler için geçerli olan azami ücret çarpılarak hesaplanacaktır.

İşlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılmaması halinde, söz konusu azami üye işyeri ücreti, işlem tarihinin ertesi günü ile işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına geçmesi arasında kalan gün sayısı dikkate alınarak düşürülecektir. Taksitsiz işlemlerde işlem tutarının üye işyeri serbest kullanımına geçeceği süre işlem tarihinin ertesi gününden itibaren kırk günü aşamayacaktır.

İşlem tutarının, taraflarca belirlenen tarihten önce üye işyerinin talebi doğrultusunda serbest kullanımına aktarılması halinde, üye işyerinden alınabilecek azami bloke çözüm ücreti, anlaşmaya göre blokede tesis edilmesi gereken kalan gün sayısının azami bloke gün sayısına oranı ile azami üye işyeri ücretinin çarpılması sonucunda hesaplanan oranı aşamayacaktır.

Üye işyerinin onayı ile kart sahibine aktarılmak üzere alınan ücretler haricinde üye işyerinden, üye işyeri ücreti dışında mal ve hizmet tutarı üzerinden başkaca bir ücret alınamayacaktır.

3. Ticari Kart İle Yapılan İşlemler

Ticari kredi kartlarından **limit aşım ücreti alınamayacaktır**. Nakit avans tutarı, ticari müşterinin ticari kredi kartına tahsis edilen limitin **yüzde onunu** aşamayacaktır. Nakit avans kullanılması durumunda tahsil edilen ücret, nakit avans tutarının **yüzde birini** geçemeyecektir.

Ticari kredi kartlarında ekstre erteleme, taksitlendirme, son ödeme tarihi uzatma ve benzeri hizmetlerden ücret tahsil edilemeyecektir.

Bankalar, **yıllık üyelik ücreti ve benzeri ad altında ücret tahsil etmedikleri** bir ticari kredi kartı türü sunmak zorundadır. Ücretsiz ticari kredi kartı başvurularının bankalarca reddedilmesi hâlinde, bu başvuruya istinaden yıllık üyelik ücreti olan ticari kredi kartı verilemeyecektir. Bankalar, yıllık üyelik ücreti bulunmayan ticari kredi kartı limitini belirlerken, yıllık üyelik ücreti bulunan ticari kredi kartı değerlendirme kriterlerini aynen uygulamakla yükümlüdür. Ticari banka kartları ile **sanal kredi kartlarından yıllık üyelik ücreti alınamayacaktır**.

Asıl ticari karta bağlı olarak sunulan her bir ek kredi kartının yıllık üyelik ücreti, asıl ticari kartın yıllık üyelik ücretinin **yüzde ellisini** geçemeyecektir.

IV. YÜRÜRLÜK TARİHİ VE GEÇİŞ HÜKÜMLERİ

İşbu Duyuru konusu Tebliğ **01.03.2020 tarihinde** yürürlüğe girecek olup Tebliğ hükümleri, anılan tarihten önce kurulmuş sözleşmelere bu tarihten sonra gerçekleştirilecek işlemler bakımından da uygulanacaktır.

Saygılarımızla.

